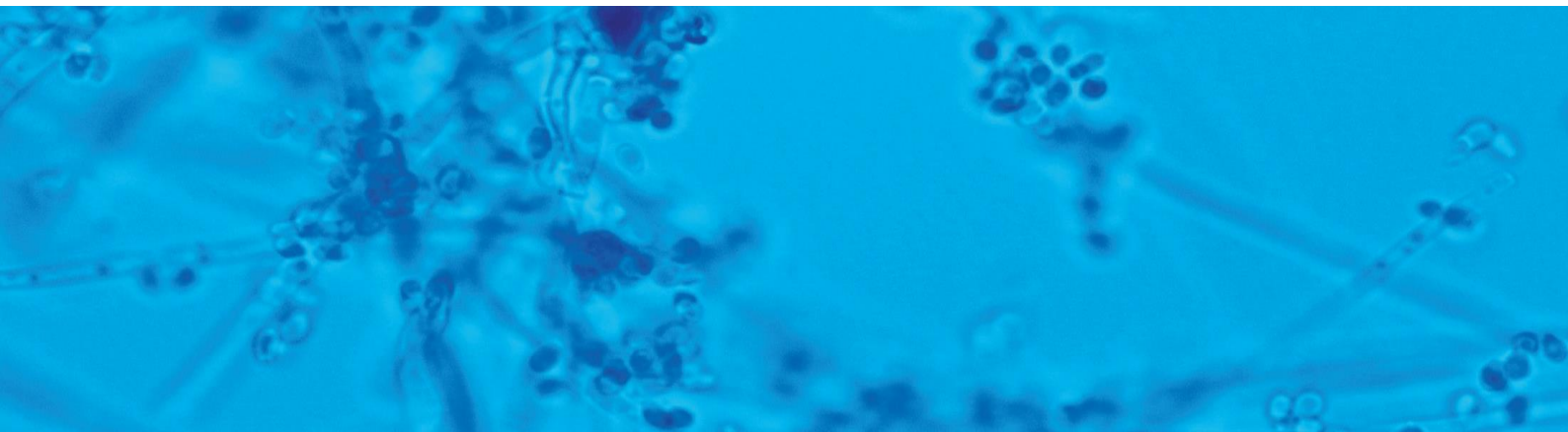

Registratiewijzer Medische Microbiologie

Datum: 22 januari 2026
Versie: Definitief 26 augustus 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Inleiding.....	4
Leeswijzer.....	6
I Registratieregels m.b.t. inzet orders	8
II Registratiewijzer microbiologische zorgactiviteiten	12
Codelijst medisch microbiologische verrichtingen	12
Hoofdstuk 1: Kweekgebaseerde technieken, incl. fenotypische resistentiebepalingen	15
Hoofdstuk 2: Microscopische technieken	20
Hoofdstuk 3: Moleculaire technieken	22
Hoofdstuk 4: Serologische technieken	25
Hoofdstuk 5: Overige technieken	30

Colofon:

Tekst: NVMM

Een bijdrage aan deze registratiewijzer is geleverd door (bestuurs)leden van de VMML, bestuur/ BBC-AM leden van de NVMM, artsen-microbioloog en medische moleculair microbiologen uit diverse laboratoria en werkgroepen/commissies van de NVMM.

Copyright

© 2026 Nederlandse Vereniging voor Medische Microbiologie | secretariaat@nvmm.nl | www.nvmm.nl

Alle rechten voorbehouden. De tekst uit deze publicatie mag uitsluitend na voorafgaande toestemming door de NVMM worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën of enige andere manier.

Disclaimer: De regelgeving van de NZA is voorliggend op deze registratiewijzer.

Vrijwaring

De NVMM en de VMML hebben de grootst mogelijke zorg besteed aan de samenstelling van deze registratiewijzer. Desondanks accepteren wij geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden in de informatie, noch voor schade, overlast of ongemak dan wel ander soortgelijke gevolgen die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik van deze informatie.

Inleiding

Voor wie is deze registratiewijzer?

Deze registratiewijzer is bedoeld voor iedereen die medisch microbiologische verrichtingen uitvoert of registreert, en heeft ook uitsluitend betrekking hierop.

Wat is er te vinden in deze registratiewijzer?

Alle medisch microbiologische zorgactiviteiten met betrekking tot diagnostisch onderzoek ('verrichtingen') komen, gekoppeld aan hun NZa-code, binnen deze registratiewijzer terug.

Deze registratiewijzer is een aanvulling op de registratiewijzer van de [Federatie Medisch Specialisten 2025](#)¹. Elk jaar vindt een update van dit document van de Federatie plaats op basis van onder meer wijzigingen in wet- en regelgeving. De registratiewijzer van de Federatie is specialisme-overstijgend en gaat over de toepassing in de praktijk van de bindende [beleidsregels prestaties en tarieven medisch-specialistische zorg](#) van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA).

Wat houdt het begrip 'zorgactiviteiten' precies in?

Zorgactiviteiten is een overkoepelende term voor alle handelingen en diensten die worden verricht binnen de zorg. Zij vormen de basis voor de registratie van de Nederlandse zorg². Alle zorgactiviteiten zijn gekoppeld aan een code. De combinatie van de zorgactiviteiten leidt in het ziekenhuis tot een DBC (diagnosebehandelcombinatie), het 'zorgproduct'. Dit zorgproduct declareert het ziekenhuis bij de verzekeraar.

Omdat de medische microbiologie een ondersteunend specialisme is, is medisch microbiologisch onderzoek gekoppeld aan de DBC van een poortspecialist, die een DBC opent en sluit. Daarnaast worden medisch microbiologische zorgactiviteiten geregistreerd voor medisch microbiologisch onderzoek ten behoeve van de eerste lijn.

NB Er is een diagnosethesaurus (DT) waarmee medisch specialisten diagnoses en verrichtingen gestandaardiseerd vast kunnen leggen in het EPD. Het is beoogd dat de labcodeset en DT in de toekomst op elkaar aansluiten. De DT wordt op dit moment niet gebruikt binnen de laboratoria en deze heeft geen invloed op de registratiewijzer.

Wat is het uitgangspunt in deze registratiewijzer?

Het uitgangspunt ten aanzien van onze registratie en deze registratiewijzer is: 'we registreren wat we doen'. In aanvulling op de codelijst van de NZa is in deze registratiewijzer het toepassingsgebied van een code specifieker aangegeven.

Aan elke zorgactiviteit is een normtijd toegekend. De normtijd van de zorgactiviteiten is één van de inputparameters voor het verdeel- en benchmarkmodel zoals opgesteld en onderhouden door Logex. Deze normtijden zijn geen onderdeel van de registratiewijzer. Ook

¹ Voor 2025 zijn er t.o.v. 2024 geen belangrijke wijzigingen voor de medische microbiologie.

² [Zorgactiviteiten](#) zijn ook terug te vinden in de productwijzer van de NZA.

indien er geen normtijd aan de zorgactiviteit toegekend is, is goede registratie belangrijk, gezien er wel sprake is van tijdsbesteding hieraan.

Deze registratiewijzer heeft geen gevolgen voor het huidige gebruikte systeem binnen laboratoria. Laboratoria zijn en blijven verantwoordelijk voor hun eigen registratie. Het geeft een beschrijving van de wenselijk wijze van en ten behoeve van uniforme registratie weer.

Registratie en declaratie hangen in de praktijk nauw met elkaar samen. Hoewel deze registratiewijzer niet bedoeld is als declaratiewijzer, wordt hieronder wel een nadere toelichting gegeven op het onderscheid tussen registreerbare en declarabele bepalingen.

In de Regeling MSZ en in communicatie bij vragen geeft de NZa aan dat zorgactiviteiten mogen worden geregistreerd als deze volledig zijn uitgevoerd. Uitgangspunt is dat er een medische indicatie moet zijn voor de uitvoering van een zorgactiviteit of – bij microbiologische diagnostiek – dat deze plaatsvinden in het kader van een aangevraagd onderzoek. De onderzoeksvraag van de aanvrager (medisch specialist of (bij eerstelijns diagnostiek) de huisarts) is daarmee bepalend voor wat er gedeclareerd mag worden. Extra bepalingen die niet strikt noodzakelijk zijn voor de onderzoeksvraag van de aanvrager, maar worden uitgevoerd om onnodig herhalen van bepalingen te voorkomen bij mogelijke aanvullende aanvragen voor een patiënt, zijn niet declarabel.

Bepaling uitgevoerd in het kader van de vraagstelling wel. Als voorbeeld: Bij de vraagstelling ‘MRSA-kweek’ wordt onderzocht of in het kweekmateriaal een MRSA-bacterie voorkomt. Om deze onderzoeksvraag bevestigend dan wel ontkennend te kunnen beantwoorden worden meerdere bepalingen uitgevoerd.

Alle bepalingen noodzakelijk om aanwezigheid van een MRSA-bacterie te bevestigen (“MRSA-kweek positief”) dan wel ontkennen (“MRSA-kweek negatief”) zijn in dit geval declarabel. De uitkomst van het onderzoek is niet bepalend voor de declaratie van de bepalingen die hiervoor nodig zijn.

Wat levert deze registratiewijzer op?

Als laboratoria-organisaties en de beroepsgroep uniform gaan werken volgens deze registratiewijzer heeft dit de volgende voordelen:

1. Optimalisatie van de bedrijfsvoering.
2. Optimalisatie van de kwaliteit van onze dienstverlening.
3. Verhoging van het vertrouwen bij onze stakeholders.
4. Verhoging inzicht in onze dienstverlening.

Ad 1) Op dit moment is er interpretatieruimte ten aanzien van het correct en eenduidig toepassen van de registratieregels van de NZa. Deze Registratiewijzer Medische Microbiologie beoogt deze interpretatieruimte te minimaliseren door handvaten te geven wat wel en niet onder een specifieke code valt. Deze registratiewijzer kan daarom helpen om eenduidig te registreren, wat ruis kan voorkomen en stuurinformatie ten behoeve van de bedrijfsvoering kan verbeteren.

De registratie van de geleverde zorg is één van de parameters voor het verdeelmodel onder specialisten werkzaam in het MSB. Voor specialisten in loondienst is een correcte registratie belangrijk omdat dit veelal de formatie bepaalt.

Ad 2) Registratie geeft daarnaast inzicht in de kwaliteit van zorg en dient als verantwoording aan de maatschappij en zorgverzekeraar over de geleverde zorg.

Ad 3) Het opstellen en bijhouden van de actualiteit van deze registratiewijzer brengt knelpunten aan het licht, waarover de NVMM en VMML met de NZa of binnen de beroepsgroep in gesprek kan gaan.

Ad 4) Eenduidige registratie op macro-niveau geeft ook inzicht in welke verrichtingen door de labs het meest en minst worden uitgevoerd. Dit kan aanleiding zijn voor gesprek met relevante partijen en beleidskeuzes. Hiervoor is het noodzakelijk dat er sprake is van eenduidige registratie om betrouwbare vergelijkingen te kunnen maken.

Door wie is deze registratiewijzer opgesteld?

Het opstellen van de registratiewijzer is een gezamenlijk initiatief en co-productie van de VMML en de NVMM; de VMML als brancheorganisatie voor de laboratoria, en de NVMM als belangenbehartiger voor de beroepsgroep, die werkzaam is in de labs.

Herziening

Jaarlijks zal in Q1 tussen de NVMM (BBC-AM) en de VMML afstemming plaats vinden of een update van de registratiewijzer voor de medische microbiologie nodig is. Hierin worden benodigde aanpassingen i.v.m. de jaarlijkse update van de specialisme-overstijgende registratiewijzer van de federatie meegenomen. Tussentijdse vragen met betrekking tot de registratiewijzer kunne gesteld worden aan de redactieraad via het secretariaat van de NVMM.

Leeswijzer

In deel I zijn enkele belangrijke registratieregels die gelden voor het gebruik van de codes behorende bij de medisch microbiologische zorgactiviteiten opgenomen.

In deel II zijn de kaders per microbiologische zorgactiviteit uitgewerkt. De zorgactiviteiten zijn in vijf categorieën verdeeld. Elke categorie is in een apart hoofdstuk ondergebracht. In sommige gevallen past een zorgactiviteit in meerdere categorieën. Er is in dit geval een keuze gemaakt voor plaatsing binnen één van de categorieën.

Hoofdstuk 1: Kweekgebaseerde technieken incl. fenotypische resistentiebepalingen

Hoofdstuk 2: Microscopische technieken

Hoofdstuk 3: Serologische Technieken

Hoofdstuk 4: Moleculaire technieken

Hoofdstuk 5: Overige technieken

Aan het begin van deel II is een codelijst opgenomen met alle codes die zijn uitgewerkt in hoofdstuk 1 t/m 5.

Binnen elk hoofdstuk zijn de zorgactiviteiten (ZA) per categorie op alfabetische volgorde gegroepeerd. Per code is het toepassingsgebied aangeven, met regelmatig voorbeelden van specifieke bepalingen en wanneer de code níet van toepassing is.

I Registratieregels m.b.t. inzet orders

De bekostiging van diagnostisch onderzoek is opgebouwd uit een tarief voor de inzet van orders en een tarief voor uitgevoerd onderzoek. Dit hoofdstuk is gewijd aan de regels met betrekking tot ordertarieven. Zie voor meer informatie ook de [beleidsregels prestaties en tarieven medisch-specialistische zorg](#) van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa).

Regels ordertarieven

In de ordertarieven zijn de kosten verwerkt van afname van onderzoeksmateriaal, benodigde materialen, administratieve verwerking en het versturen van de resultaten naar de aanvrager.

Er zijn 2 ordertarieven (079991; 079989), namelijk in- en excl. bloedafname. Daarnaast kan een toeslag op het ordertarief van toepassing zijn.

In de Regeling medisch-specialistische zorg artikel 34b lid 10 is opgenomen:
Voor het ordertarief klinisch-chemische en microbiologische laboratoriumonderzoeken (079991) en het ordertarief klinisch-chemische en microbiologische laboratorium bloedonderzoeken, exclusief bloedafname (079989) geldt dat indien uitbesteding van onderzoek(en) aan een andere interne of externe uitvoerder plaatsvindt, deze interne of externe uitvoerder geen ordertarief (079991 dan wel 079989) in rekening mag brengen bij de (zorgverzekeraar van de) patiënt. Per afname (dan wel aanname) van patiëntmateriaal mag slechts één ordertarief (079991 dan wel 079989) in rekening worden gebracht.

Het microbiologisch laboratorium mag via onderlinge dienstverlening de kosten voor registratie en verwerking van het uitgevoerde onderzoek in rekening brengen bij de prikdienst.

In onderstaande tabel is aangegeven welk ordertarief per situatie van toepassing is. Aanvullende ordertarieven t.a.v. de 1^e lijn zijn opgenomen in een aparte tabel.

079991	Ordertarief klinisch-chemische en microbiologische laboratoriumonderzoeken incl. bloedafname.
Het Ordertarief klinisch-chemische en microbiologische laboratoriumonderzoeken (079991) is een tarief ter dekking van afname- (/aanne), registratie- en declaratiekosten van patiëntmateriaal op één tijdstip. Dit ordertarief mag niet geregistreerd worden bij enkel de aanname van bloed (wanneer er dus geen bloedafname heeft plaatsgevonden in het laboratorium). Een zorgaanbieder mag prestatie 079991 per soort patiëntmateriaal registreren. Als drie verschillende soorten patiëntmateriaal worden afgenomen of aangenomen, dan kan het ordertarief drie keer geregistreerd worden. Als afname om medische redenen op meerdere tijdstippen moet plaatsvinden (zoals bij een glucosecurve) dan geldt dit als één onderzoek, waarvoor eenmaal het ordertarief in rekening wordt gebracht. Als aanname van materiaal, zoals bijvoorbeeld, urine plaatsvindt ten behoeve van zowel klinisch chemisch als microbiologisch onderzoek, dan wordt slechts eenmaal het ordertarief in rekening gebracht. De afname/aanne van patiëntmateriaal is leidend voor de registratie. Stel: patiënt laat bloed afnemen en/of levert urine in op voor onderzoek bij zorgvraag A. Dan wordt per type patiëntmateriaal het ordertarief gedeclareerd. Stel dat dezelfde patiënt die dag een ongeluk krijgt waarvoor hij (met een andere zorgvraag) in het ziekenhuis wordt gezien. Ook hiervoor wordt patiëntmateriaal af-/aangenomen. Dan wordt opnieuw per type patiëntmateriaal het ordertarief gedeclareerd. Het betreft immers een ander tijdstip. <i>(Correspondentie NZA 9 december 2025)</i>	
079989	Ordertarief klinisch-chemische en microbiologische laboratorium bloedonderzoeken, excl. bloedafname
Tarief ter dekking van registratie- en declaratiekosten bij bloedonderzoek als het gaat om analyse van bloed zonder dat het laboratorium het bloed zelf afneemt. Als dit aanname van bloed betreft ten behoeve van zowel klinisch chemisch als microbiologisch onderzoek, dan wordt slechts eenmaal het ordertarief in rekening gebracht.	

Regels ordertarieven 1^e lijn

079990	Het overig zorgproduct toeslag op ordertarief bij decentrale afname van patiëntmateriaal
- Deze mag alleen in combinatie met het overig zorgproduct ordertarief klinisch-chemische en microbiologische laboratorium (079991) worden gedeclareerd. - Deze mag niet in combinatie met een overig zorgproduct huisbezoek (079986 en 079987) worden gedeclareerd.	
070001 t/m 079995	Voor een prestatie Klinisch-chemisch en microbiologisch onderzoek
- Deze kosten mogen in het kader van de eerste lijn, onafhankelijk van de uitvoerder (klinisch chemicus, hematoloog, arts-microbioloog), worden gedeclareerd. - Er is geen verzoek van de eerste lijn noodzakelijk op het moment dat het onderzoek aanvullend in rekening wordt gebracht bij een rijbewijskeuring (119027, 119060 en 119061). De zorgaanbieder moet altijd kunnen aantonen dat de uitgevoerde behandeling geen betrekking heeft op de zorgvraag van een openstaand subtraject.	

II Registratiewijzer microbiologische zorgactiviteiten

Onderstaande codelijst geeft een overzicht van de in hoofdstuk 1 t/m 5 opgenomen medisch microbiologische verrichtingen die op het moment van totstandkoming van deze registratiewijzer in gebruik zijn. Per hoofdstuk is een categorie aan verrichtingen opgenomen, gebaseerd op de gebruikte techniek.

Codelijst medisch microbiologische verrichtingen

Hoofdstuk 1: Kweekgebaseerde technieken, incl. fenotypische resistentiebepalingen	15
70601 Agglutinatiereactie volgens Widal, voor elk micro-organisme	15
70517 Beta lactamase test	15
75044 Bloedkweek (aeroob + anaeroob)	15
75045 Determinatie micro-organismen, bacteriologisch	15
75054 Determinatie micro-organismen, mycologisch	15
70514 Interactie MRC van twee antibiotica	15
75041 Kweekproef < 2 media, bacteriologisch	16
75051 Kweekproef < 2 media, mycologisch	16
71011 Virologisch onderzoek door middel van celkweek < 2 media	16
75042 Kweekproef 2 - 3 media, bacteriologisch	16
75052 Kweekproef 2 - 3 media, mycologisch	16
71012 Virologisch onderzoek door middel van celkweek 2 - 3 media	16
75043 Kweekproef > 3 media, bacteriologisch	16
75053 Kweekproef > 3 media, mycologisch	17
71013 Virologisch onderzoek door middel van celkweek > 3 media	17
71102 Typering van geïsoleerd virusstam	17
71111 Virusdetectie in kweek met specifieke antisera	17
70620 L-agglutinatie	17
71137 Microbieel antigeen of toxine direct in patiëntenmateriaal (m.b.v. bijv. immunoassay)	17
70513 MRC + MBC-bepaling per antibioticum	18
70505 Resistentiebepaling kwalitatief m.b.v. diffusie-methode, bacteriologisch	18
70525 Resistentiebepaling kwalitatief m.b.v. diffusie-methode, mycologisch	18
70526 Resistentiebepaling kwantitatief d.m.v. MRC/Etest per antibioticum, mycologisch	18
70507 Resistentiebepaling kwantitatief m.b.v. MRC/Etest per antibioticum, bacteriologisch	18
70509 Resistentiebepaling TBC kwantitatief m.b.v. MRC per antibioticum, bacteriologisch	18
Hoofdstuk 2: Microscopische technieken	20
70501 Microscopisch onderzoek (ongekleurd of gekleurd), elk	20
70502 Microscopisch onderzoek (spirocheten in donker veld)	20
70524 Microscopisch onderzoek (gekleurd of ongekleurd), elk, mycologisch	20

70901	Microscopisch onderzoek op parasieten (uitstrijkje, dikke druppel, eosine, jodium, elk).....	20
70588	Microscopisch onderzoek op tuberculose (Ziehl-Neelsen of gelijkwaardig)	20
Hoofdstuk 3: Moleculaire technieken.....		22
70001	Hybridisatie, geautomatiseerd	22
70002	Hybridisatie, handmatig	22
70006	DNA/RNA-amplificatie, kwantitatief.....	22
70007	DNA/RNA-analyse (bv. sequentie-bepaling of sub-typing).....	22
70003	DNA-amplificatie, kwalitatief, geautomatiseerd	22
70004	DNA-amplificatie, kwalitatief, handmatig	22
70005	RNA-amplificatie, kwalitatief	23
Hoofdstuk 4: Serologische technieken.....		25
71120	Antistoffen tegen elk micro-organisme m.b.v. CBR of HAR per bepaling.....	25
70185	Antistoffen tegen elk micro-organisme m.b.v. immunoblot	25
71124	Antistoffen, IgM tegen elk micro-organisme m.b.v. IF	25
71118	Antistoffen, IgT, IgG of IgA tegen elk micro-organisme m.b.v. immunoassay	25
71125	Antistoffen, IgT, IgG of IgA tegen elk micro-organisme m.b.v. IF	25
71126	Antistoffen, IgM tegen elk micro-organisme m.b.v. immunoassay	26
71122	Antistoftiterstijging met behulp van neutralisatie (2 bepalingen)	26
70618	Anti-streptolysine titer / anti-DNase B titer of stapholysine titer, elk.	26
70627	Fluorescerende treponemale anti-stoffenreactie (met toepassing van absorptie) FTA-ABS-reactie....	26
71105	HBs antigeen	26
79000	Kinkhoest-serologie (IgM + IgG).....	26
71141	Microbieel antigeen of toxine direct in patiëntmateriaal (m.b.v. bijv. immunoassay, virologisch)	27
71142	Microbieel antigeen of toxine direct in patiëntmateriaal (m.b.v. bijv. immunoassay, mycologisch) ...	27
71143	Microbieel antigeen of toxine direct in patiëntenmateriaal (m.b.v. bijv. immunoassay, parasitol.)	27
71144	Microbieel antigeen of toxine direct in patiëntenmateriaal (m.b.v. bijv. immunoassay, infectieser.)..	27
70642	Precipitatie reactie.....	27
70626	Treponema pallidum haemagglutinatietest (TPHA)	28
70608	Paul en Bunnell, reactie van	28
70628	VDRL-reactie (kwantitatief)	28
Hoofdstuk 5: Overige technieken.....		30
70916	Entamoeba histolytica (zinksulfaat concentratie).....	30
70914	Protozoaire cysten (concentratie).....	30
70930	Schistosoma (na concentratie d.m.v. centrifugeren)	30
70917	Schistosoma (zoutzuur-ether concentratie)	30
70918	Strongyloides (Baermann concentratie)	30
79021	Viro immunologie, klinisch, biologische fenotype (CLB-C)	30
70913	Wormeieren (concentratie)	30

Hoofdstuk 1: Kweekgebaseerde technieken, incl. fenotypische resistentiebepalingen

70601 Agglutinatiereactie volgens Widal, voor elk micro-organisme	
Gebruik	Opmerkingen
	obsoleet

70517 Beta lactamase test	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code uitsluitend voor isolaat testen, wanneer de B-lactamase test wordt uitgevoerd op gekweekte bacteriële isolaten.	

75044 Bloedkweek (aeroob + anaeroob)	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor: (aerobe en/of anaerobe) bloedkweken, mycobacteriële bloedkweken, steriliteitscontroles van bloedzakken, pd-vloeistof, steriele lichaamsvloeistoffen, pus in bloedkweekflesje en synoviaal vochten.	

75045 Determinatie micro-organismen, bacteriologisch	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor determinatie gekweekte bacteriële isolaten (incl. mycobacteriën).	Gebruik deze code niet voor bijv. determinaties mbv 16S of andere op moleculair gebaseerde determinatietechnieken.

75054 Determinatie micro-organismen, mycologisch	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor determinatie van gekweekte mycologische isolaten (incl. gisten).	Gebruik code 070524 niet voor mycologische bepalingen.

70514 Interactie MRC van twee antibiotica	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor de superpositie gradiënt strips (etest).	

75041 Kweekproef < 2 media, bacteriologisch	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor bacteriologische kweekproeven met 1 media.	- Gebruik deze code niet voor reinkweken. - Platen waarmee je een inzet start zijn leidend voor de verrichtingencode. - Gisten gevonden tijdens bacteriële kweekproeven krijgen geen aparte verrichtingencode voor mycologie kweekproef.
75051 Kweekproef < 2 media, mycologisch	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor mycologische kweekproeven met 1 media	- Platen waarmee je een inzet start zijn leidend voor de verrichtingencode.
71011 Virologisch onderzoek door middel van celkweek < 2 media	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code uitsluitend voor virusisolaties mbv celkweek met <2 media.	- Kweekmedia waarmee je een inzet start zijn leidend voor de verrichtingencode.
75042 Kweekproef 2 - 3 media, bacteriologisch	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor bacteriologische kweekproeven met 2 of 3 media.	- Platen waarmee je een inzet start zijn leidend voor de verrichtingencode. - Gisten gevonden tijdens bacteriële kweekproeven krijgen geen aparte verrichtingencode voor een mycologie kweekproef.
75052 Kweekproef 2 - 3 media, mycologisch	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze codes bij alle mycologie kweken.	- Platen waarmee je een inzet start zijn leidend voor de verrichtingencode.
71012 Virologisch onderzoek door middel van celkweek 2 - 3 media	
Gebruik	Opmerkingen
	- Kweekmedia waarmee je een inzet start zijn leidend voor de verrichtingencode.
75043 Kweekproef > 3 media, bacteriologisch	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor bacteriologische kweekproeven met >3 media.	- Platen waarmee je een inzet start zijn leidend voor de verrichtingencode. - Gisten gevonden tijdens bacteriële kweekproeven krijgen geen aparte verrichtingencode voor mycologie kweekproef.

75053 Kweekproef > 3 media, mycologisch	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor mycologische kweekproeven met >3 media.	- Platen waarmee je een inzet start zijn leidend voor de verrichtingencode.
71013 Virologisch onderzoek door middel van celkweek > 3 media	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code uitsluitend voor virusisolaties m.b.v. celkweek met >3 media.	- Kweekmedia waarmee je een inzet start zijn leidend voor de verrichtingencode.

70503 Kweekproef op tuberculose	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code bij aanbod van klinisch materiaal (sputum, pus, bloed, etc) voor kweekdiagnostiek op mycobacteriën (MTBC of NTM).	- De tuberculosebacterie is een mycobacterie; er zijn echter ook andere mycobacteriën die met dezelfde kweekproef worden vastgesteld. - Platen waarmee je een inzet start zijn leidend voor de verrichtingencode.

71102 Typering van geïsoleerd virusstam	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor typering van een virusstam m.b.v. celkweek of EM of virusneutralisatie, te weten; - Resistentie bepalingen - Electronen microscopie - Typering Enterovirus met neutralisatietest - Typering Adeno met virusneutralisatietest - Typering Zikavirus neutralisatietests	

71111 Virusdetectie in kweek met specifieke antisera	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code bij een immunofluorescentie om het virus definitief aan te tonen.	

70620 L-agglutinatie	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor alle latex- agglutinatie testen.	Gebruik hiervoor niet code 71142.

71137 Microbieel antigeen of toxine direct in patiëntenmateriaal (m.b.v. bijv. immunoassay)	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor onder meer: - legionella & pneumokokken Ag in urine. - het aantonen van bacteriële antigenen (bijv pneumokokken of legionella antigeentest - serologie). - Clos toxine	NB Voor microbiële antigenen is ook de algemene code te gebruiken (71144). Gebruik deze code niet voor antistof-bepalingen, of voor het aantonen van antigenen van virussen, schimmels, parasieten (serologie).

70513 MRC + MBC-bepaling per antibioticum	
Gebruik	Opmerkingen

70505 Resistentie-bepaling kwalitatief m.b.v. diffusie-methode, bacteriologisch	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor resistentiebepalingen mbt diskdiffusie en carbapenemase resistentiebepalingen mbt diskdiffusie, en voor ESBL disk diffusie.	

70525 Resistentie-bepaling kwalitatief m.b.v. diffusie-methode, mycologisch	
Gebruik	Opmerkingen

70526 Resistentie-bepaling kwantitatief d.m.v. MRC/Etest per antibioticum, mycologisch	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor de volgende methodes/ tests op mycologische isolaten; - Etests (gradiënt strip) - de methode microdilutie voor resistentiebepeling m.b.v. geautomatiseerde systemen die MRC bepalen	

70507 Resistentie-bepaling kwantitatief m.b.v. MRC/Etest per antibioticum, bacteriologisch	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor de volgende methodes/ tests op bacteriologische isolaten; - Etests (gradiënt strip) - de methode microdilutie voor resistentiebepeling m.b.v. geautomatiseerde systemen die MRC bepalen	

70509 Resistentie-bepaling TBC kwantitatief m.b.v. MRC per antibioticum, bacteriologisch	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor de methode microdilutie voor resistentiebepaling m.b.v. geautomatiseerde systemen die MRC bepalen, op mycobacteriële isolaten.	

Hoofdstuk 2: Microscopische technieken

Inleiding

Microscopietechnieken in dit hoofdstuk hebben uitsluitend betrekking op microscopisch onderzoek dat plaats vindt op *direct patiëntmateriaal*.

70501 Microscopisch onderzoek (ongekleurd of gekleurd), elk.	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor nugen score (bacteriële vaginose) preparaat, diverse Gram-preparaten, natief preparaat, lactophenol preparaat en Ol-preparaat.	- Gebruik deze code niet voor andere microscopische preparaten. - Gebruik voor de methode blanchophor preparaat code 70524.
70502 Microscopisch onderzoek (spirocheten in donker veld)	
Gebruik	Opmerkingen
70524 Microscopisch onderzoek (gekleurd of ongekleurd), elk, mycologisch	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code bij mycologisch microscopisch onderzoek zoals schimmelpreparaat, blanchophorpreparaat en lactophenolpreparaat.	
70901 Microscopisch onderzoek op parasieten (uitstrijkje, dikke druppel, eosine, jodium, elk)	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor het uitvoeren van macroscopisch of microscopisch onderzoek op bloed-, darm-, weefsel- of ectoparasieten. Voor elke techniek en/of kleuring behorende bij de microscopie procedure kan deze code gebruikt worden.	Gebruik deze code niet voor methoden anders dan macroscopisch of microscopisch onderzoek op parasieten.
70588 Microscopisch onderzoek op tuberculose (Ziehl-Neelsen of gelijkwaardig)	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code bij aanbod van klinisch materiaal (sputum, pus, bloed, etc) voor microscopische diagnostiek van mycobacteriële infecties/ voor alle auraminekleuringen.	Gebruik deze code niet voor de ZN/ Auraminekleuring binnen de kweek (als bv een MGIT positief zou worden, dit valt binnen de 70503).

Hoofdstuk 3: Moleculaire technieken

70001 Hybridisatie, geautomatiseerd	
70002 Hybridisatie, handmatig	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze codes voor (in situ) hybridisaties met een probe, zonder nucleïnezuur (DNA of RNA) amplificatie.	Gebruik deze codes niet voor hybridisatie na amplificatie. Gebruik hiervoor de codes 70003, 70004 of 70005.

70006 DNA/RNA-amplificatie, kwantitatief	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor: - een kwantitatieve amplificatie die wordt gerapporteerd in een gestandaardiseerde eenheid, bijvoorbeeld International Units/milliliter (IU/ml) of in nucleïnezuur (DNA of RNA) kopieën/milliliter (c/ml) - kwantitatieve PCR (DNA en RNA virussen)	Gebruik deze code niet voor arbitraire kwantificaties, bijvoorbeeld "zwak positief", of voor kwantificatie in niet-gestandaardiseerde eenheden zoals een Cycle threshold (Ct) waarde. Gebruik daarvoor 70003, 70004 of 70005.

70007 DNA/RNA-analyse (bv. sequentie-bepaling of sub-typing)	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor: - het bepalen van een nucleïnezuurvolgorde (DNA of RNA). Dit kan bijvoorbeeld zijn in het kader van verwantschapsonderzoek (typering) of voor resistentiebepaling (mutatie-analyse). - sequentie analyses van virale gen of virus (virologie)	Gebruik deze code niet voor Single-Nucleotide Polymorfie (SNP) analyse. Gebruik daarvoor 70003, 70004 of 70005.

70003 DNA-amplificatie, kwalitatief, geautomatiseerd	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor een enkelvoudige DNA amplificatietest op een geautomatiseerd (sample-in, result-out) systeem.	Gebruik deze code niet voor RNA testen; gebruik daarvoor code 70005.

70004 DNA-amplificatie, kwalitatief, handmatig	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor: - een enkelvoudige DNA amplificatietest die verricht wordt met losse stappen met manuele tussenkomst: extractie en/of PCR set-up en/of amplificatie, of een systeem dat visuele interpretatie van de amplificatiecurves vereist. - kwalitatieve PCR (voornamelijk DNA virussen).	Gebruik deze code niet voor: - enkelvoudige DNA amplificaties waarbij een door het systeem gegenereerde uitslag (onder CE-IVD of IVDR) op eigen initiatief van het laboratorium visueel wordt geïnterpreteerd. Gebruik hiervoor code 70003. - (combinaties met) RNA tests. Gebruik daarvoor code 70005.

	- geautomatiseerde DNA amplificaties waarbij 2 of meer targets worden gecombineerd om dezelfde uitslag te genereren, bijvoorbeeld 2 verschillende targets voor <i>C. trachomatis</i> die gezamenlijk leiden tot een conclusie "positief" "niet conclusief" of "negatief" en waarbij de testuitslag voor de beide targets niet apart wordt gerapporteerd aan de aanvrager. Gebruik hiervoor code 70003.
--	--

70005 RNA-amplificatie, kwalitatief	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor: - een enkelvoudige RNA amplificatietest. - kwalitatieve PCR (RNA virussen)(virologie)	

Hoofdstuk 4: Serologische technieken

71120 Antistoffen tegen elk micro-organisme m.b.v. CBR of HAR per bepaling	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code alleen als de techniek complement fixatie of haemagglutinatieremming is gebruikt (dit kan voor veel micro-organismen maar wordt bijna niet meer gebruikt).	

70185 Antistoffen tegen elk micro-organisme m.b.v. immunoblot	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code als de techniek "immunoblot" is gebruikt, d.w.z. voor alle isotypes, zowel IgT, IgA, IgG als IgM (ook virologie, o.a. bij HCV, HIV).	

71124 Antistoffen, IgM tegen elk micro-organisme m.b.v. IF	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code als de techniek 'IF immunofluorescentie' is gebruikt voor het aantonen van IgM antistoffen (ook voor virologie).	

71118 Antistoffen, IgT, IgG of IgA tegen elk micro-organisme m.b.v. immunoassay	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor elke soort IgG of IgA of IgTotaal bepaling waarbij gebruik wordt gemaakt van een techniek als EIA, ELISA of CLIA (ook bij virologie).	Gebruik deze code niet voor IgM antistoffen. Ook een bepaling zoals IF of immunoblot kan worden gezien als een immunoassay, maar omdat de uitvoering van de techniek hiervoor bewerklijker is en gebruik gemaakt wordt van in aanschaf duurdere reagentia/kits voor die technieken, wordt hiervoor een apart tarief gebruikt.

71125 Antistoffen, IgT, IgG of IgA tegen elk micro-organisme m.b.v. IF	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code als de techniek IF is gebruikt voor het aantonen van IgT, IgA of IgG antistoffen (ook bij virologie).	

71126 Antistoffen, IgM tegen elk micro-organisme m.b.v. immunoassay	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor elke soort IgM bepaling, waarbij gebruik wordt gemaakt van een techniek als EIA, ELISA of CLIA (ook voor virologie).	Gebruik deze code niet voor andere soort antistoffen zoals IgA, IgG. Ook een bepaling zoals IF of immunoblot kan worden gezien als een immunoassay, maar omdat de uitvoering van de techniek hiervoor bewerkelijker is en gebruik gemaakt wordt van in aanschaf duurdere reagentia/kits voor die technieken, wordt hiervoor een apart tarief gebruikt.

71122 Antistoftiterstijging met behulp van neutralisatie (2 bepalingen)	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor Ig tegen een virus m.b.v. virusneutralisatietest.	Gebruik deze code niet voor ongepaarde bepalingen.

70618 Anti-streptolysine titer / anti-DNase B titer of stapholysine titer, elk.	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor AST en anti-DNase bepaling.	

70627 Fluorescerende treponemale anti-stoffenreactie (met toepassing van absorptie) FTA-ABS-reactie	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code als de techniek IF met absorptie wordt gebruikt voor bevestiging van een treponemale screeningstest.	Gebruik deze code niet voor andere IF bepalingen, of voor treponemale screening met een andere techniek.

71105 HBs antigeen	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code: - uitsluitend voor HBsAg bepalingen. - HBsAg m.b.v. immunoassay (virologie).	

79000 Kinkhoest-serologie (IgM + IgG)	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code bij het bepalen van de combinatie IgA en IgG antistoffen (IgM hoeft niet te worden gebruikt volgens ECDC guidance document), of bij het aantonen van IgM en IgG antistoffen tegen uitsluitend kinkhoest.	Gebruik voor bepaling van alleen IgG of IgM kinkhoest resp. de codes 071118 en 071126.
Gebruik deze code alleen als je beide bepalingen doet.	

71141 Microbieel antigeen of toxine direct in patiëntmateriaal (m.b.v. bijv. immunoassay, virologisch)

Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor: - alle antigeenbepalingen van virussen, behalve HBsAg. Dit hoeft niet beperkt te zijn tot een serum. - virusdetectie in kweek met specifieke antisera (i.p.v. 71111)(virologie).	Gebruik deze code niet voor HBsAg.

71142 Microbieel antigeen of toxine direct in patiëntmateriaal (m.b.v. bijv. immunoassay, mycologisch)

Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor: - het aantonen van schimmel antigenen (cryptococceen-antigeen, galactomannan, beta-d-glucan etc.). - HBsAg mbv van immunoassay.	Gebruik deze code niet voor antistof-bepalingen, HBsAg, antigenen van bacteriën, virussen of parasieten. Gebruik hiervoor code 71105.

71143 Microbieel antigeen of toxine direct in patiëntmateriaal (m.b.v. bijvoorbeeld immunoassay, parasitologisch)

Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor een parasitologische antigeenbepaling in lichaamsmateriaal d.m.v. een immuno-assay (bijv. malaria antigeentest).	Gebruik deze code niet voor antigeenbepaling van parasieten, bacteriën, virussen of schimmels d.m.v. een andere techniek, of een antistofbepaling.

71144 Microbieel antigeen of toxine direct in patiëntmateriaal (m.b.v. bijv. immunoassay (m.u.v. HBs ag), infectieserologisch)

Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor het aantonen van antigenen of toxines van elk micro-organisme. NB Er bestaan ook codes specifiek voor bacteriën (71137), virussen (71141), schimmels (71142), parasieten (71143), met andere bedragen. Deze worden gebruikt voor aantonen van antigeen/toxine in materialen anders dan serum, maar deze zijn ook te gebruiken voor antigeen en toxine bepalingen omdat er dan ook wordt gesproken over "immunoassay".	Gebruik deze code niet voor antistof-bepalingen, HBsAg; gebruik hiervoor code 71105.

70642 Precipitatie reactie

Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code alleen voor heel oude serologische testen die gebruik maken van precipitatie.	

70626 <i>Treponema pallidum</i> haemagglutinatietest (TPHA)	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor het aantonen van treponemale antistoffen met de techniek haemagglutinatie.	Gebruik deze code niet voor andere micro-organismen of een andere techniek; gebruik dan code 71118.

70608 Paul en Bunnell, reactie van	
Gebruik	Opmerkingen
	Gebruik code 71126 voor overige IgM-bepalingen.

70628 VDRL-reactie (kwantitatief)	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code uitsluitend voor de RPR test of VDRL.	

Hoofdstuk 5: Overige technieken

70916 Entamoeba histolytica (zinksulfaat concentratie)	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor de zinksulfaat concentratiemethode t.b.v. microscopie naar Entamoeba soorten.	Gebruik deze code niet voor andere concentratiemethoden t.b.v. microscopie naar Entamoeba soorten en andere protozoa. Hiervoor kan code 70914 of 70901 gebruikt worden.

70914 Protozoaire cysten (concentratie)	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor concentratiemethoden t.b.v. microscopisch onderzoek naar protozoaire cysten.	Gebruik deze code niet voor andere methoden (bijv. kleuringen) t.b.v. microscopisch onderzoek naar protozoaire cysten.

70930 Schistosoma (na concentratie d.m.v. centrifugeren)	
70917 Schistosoma (zoutzuur-ether concentratie)	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor concentratiemethoden t.b.v. microscopisch onderzoek naar <i>Schistosoma</i> species of andere wormen.	Gebruik deze code niet voor concentratiemethoden t.b.v. microscopisch onderzoek naar protozoaire cysten of <i>Strongyloides</i> .

70918 Strongyloides (Baermann concentratie)	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor concentratiemethoden t.b.v. microscopisch onderzoek naar <i>Strongyloides</i> larven.	Gebruik deze code niet voor concentratiemethoden t.b.v. microscopisch onderzoek naar protozoaire cysten of wormeieren.

79021 Viro immunologie, klinisch, biologische fenotype (CLB-C)	
Gebruik	Opmerkingen

70913 Wormeieren (concentratie)	
Gebruik	Opmerkingen
Gebruik deze code voor aanvullende concentratiemethoden t.b.v. microscopisch onderzoek naar wormeieren en larven.	Gebruik deze code niet voor concentratiemethoden t.b.v. microscopisch onderzoek naar protozoaire cysten.